ಸೃಜನಿ

SRUJANI: Indian Journal of Innovative Research and Development (SIJIRD)
Volume-2 Issue 4, September-October 2023, Pp. 72-75
Bi-Monthly, Peer-Reviewed, Open Access, Indexed Journal

I S S N: 2583-3510
SIRDF JOURNALS
editor@srujani.in
www.srujani.in

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ: ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ

ನಾಗೇಂದ್ರ ಎನ್
ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ. ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ.

Abstract:
ಸಬಲೀಕರಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಮೂಲವು 1960 ರಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಮೇರಿಕಾ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿತ್ತು. 1980ರ ದಶಕದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಸಬಲೀಕರಣ ಎಂಬ ಪದವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ತಳಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ನೀತಿ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನವಾಗಿ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದ ಗುರಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಕಲ್ಯಾಣ, ಉನ್ನತಿ, ಸಮುದಾಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆಯಂತಹ ಪದಗಳನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣವು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಬದಲಿಸಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸುಮಾರು 50% ರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಭಾರತವು ಅಸಮಾನ ಲಿಂಗ ಅನುಪಾತವನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ, ಆ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಪುರುಷರಿಗಿಂತ ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಅವರನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದಿಗೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ವೈಕಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ತಾರತಮ್ಯಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

Keywords: *ಲಿಂಗ ಅಸಮಾನತೆ, ಶೋಷಣೆ, ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ, ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳು.*

ಪೀಠಿಕೆ

ಕಳೆದ ಕೆಲವು ಸಹಸ್ರಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಾನಮಾನವು ಅನೇಕ ಮಹತ್ತರ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ವೇದಕಾಲದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಋಗ್ವೇದ ಮತ್ತು ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಮಹಿಳಾ ಋಷಿಗಳು ಮತ್ತು ದಾರ್ಶನಿಕರ ಹಲವಾರು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತವೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗಾರ್ಗಿ ಮತ್ತು ಮೈತ್ರೇ. ನಂತರ ಮಹಿಳೆಯರ ಸ್ಥಿತಿಯು ಸರಿಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಪೂ. 500 ರಿಂದ ಹದಗೆಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು, ಮೊಘಲರ ಆಕ್ರಮಣದಿಂದ ಮತ್ತು ನಂತರ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಆಕ್ರಮಣಕಾರರಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಇನ್ನೂ ಹದಗೆಟ್ಟಿತು.

ನಿಜವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಬಂದದ್ದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಂತರ. ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ (ಆರ್ಟಿಕಲ್ 14). ಮಹಿಳೆಯರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವ ಇತರ ಅನುಚ್ಛೇದಗಳು ಕೂಡ ಇವೆ.

1970 ರ ದಶಕದ ನಂತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆಯು ವೇಗವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು. ನಂತರ ಅನೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಎನ್‌ಜಿಒಗಳು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ

Please cite this article as: ನಾಗೇಂದ್ರ ಎನ್. (2023). ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ: ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ. *ಸೃಜನಿ: ಇಂಡಿಯನ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಇನ್ನೋವೇಟಿವ್ ರೀಸರ್ಚ್ ಅಂಡ್ ಡೆವೆಲಪ್‌ಮೆಂಟ್*, 2(4), 72–75.

ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅಮೇರಿಕಾ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ಯುರೋಪಿಯನ್ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾವು ಹೆಮ್ಮೆಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣ

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯು ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಇಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಅಥವ ಅಸಮರ್ಪವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರಬಹುದು. ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣ ಎಂದರೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿ, ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿ, ಯಾವುದೇ ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವ ಮತ್ತು ಗೌರವವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಮತ್ತು ಅವರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಶಕ್ತರಾಗುವಂತೆ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾದಾಗ ಮಹಿಳೆಯರು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯ (MHRD- 1985) ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಯೋಗ (NCW) ಮಹಿಳೆಯರ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ 73ನೇ ಮತ್ತು 74ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು (1993) ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ(33%) ನೀಡಿದೆ. ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿವೆ, ಇದು ಪಂಚಾಯಿತಿ (ಗ್ರಾಮ, ತಾಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲಾ) ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಸಭೆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಚುನಾಯಿತ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ, ಒಟ್ಟು 20,56,882 ಲಕ್ಷ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರು 8,38,244 (40.48%), ಒಟ್ಟು ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರು 1,09,324, ಈ ಪೈಕಿ 47,455, (40.41%) ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರು, ಮತ್ತು ಒಟ್ಟು ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರು 11,708, ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರು 4,923 (42.05%). ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ನಾವು ಮಹಿಳಾ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮಹಿಳಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ವಿವಿಧ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ನಾಯಕರು, ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. (ಅರಿತ್ರ ಘೋಷ್ ಮತ್ತು ರಿಮಿ ಸರ್ಕಾರ್, 2015).

ಸಬಲೀಕರಣದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳು

ಸಬಲೀಕರಣದ ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಂಭವಿಸಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಅಗತ್ಯ. ನಾವು ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ಸಂಬಂಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ: ವ್ಯಕ್ತಿ, ಗುಂಪು, ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ/ಸಮುದಾಯ–ಮಟ್ಟದ ಸಬಲೀಕರಣ.

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಟ್ಟವು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತ ಸಾಧಿಸುವ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು, ಅವರ ಸ್ವಂತ ಮೌಲ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಗ್ರಹಿಕೆಗಳು, ಗುರಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮತ್ತು ಈ ಗುರಿಯತ್ತ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಗುಂಪಿನ ಮಟ್ಟವು ಮಹಿಳೆಯು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಸಾಮೂಹಿಕ ಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಅರ್ಥದೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಟ್ಟವು ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ

ವಾತಾವರಣದ ಅನುಮತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಮತ್ತು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ, ಮಹಿಳೆಯರು ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕುರಿತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಭಾಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳು

ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ್ ಡಾ. ಬಿ. ಆರ್. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಕುರಿತು ಜಾಗೃತರಾಗಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯ ತತ್ವವನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ ಪೀಠಿಕೆ, ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶನ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಂವಿಧಾನದ ವಿವಿಧ ವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸಂವಿಧಾನವು ಮಹಿಳೆಯರ ಪರವಾಗಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿ (2001) ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ವೇಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಆ ಕಾಲದ ಸರ್ಕಾರವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಪ್ರಮುಖ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಧನಾತ್ಮಕ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನೀತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಈ ನೀತಿಯು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ನೀತಿಯು ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ, ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಮಾನ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿಯು ಮಹಿಳೆಯರ ವಿರುದ್ಧದ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಲು ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಬಲೀಕರಣ

ಮಹಿಳೆಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಬಲೀಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉತ್ತಮ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಾಯಂದಿರ ಮರಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ಹರಡುವ ರೋಗಗಳಾದ ಹೆಚ್‌ಐವಿ/ಏಡ್ಸ್, ಕ್ಷಯ ಮುಂತಾದ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ ರೋಗಗಳ ಹರಡುವಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯವನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಜೀವನಚಕ್ರದ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗಮನವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ತಾರತಮ್ಯವಾಗದಂತೆ ಮತ್ತು ಆಕೆಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಬೇಕು. ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹ, ಹೆಣ್ಣು ಭ್ರೂಣಹತ್ಯೆ, ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲಿನ ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಮಕ್ಕಳ ವೇಶ್ಯಾವಾಟಿಕೆಗಳಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಂಕವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ

ಶಿಕ್ಷಣವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಪ್ರಬಲ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಹಿಳೆಯರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ

ವಿಶೇಷ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಲಿಂಗ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಬಾಲಕಿಯರು ಶಾಲೆ ತೊರೆಯುವ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಶಾಲೆ ತೊರೆಯದಂತೆ ನಿಗಾವಹಿಸಬೇಕಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆ

ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಔಪಚಾರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಹು ಆಯಾಮದ ವಿಧಾನದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ಎನ್‌ಜಿಒಗಳು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತಳಮಟ್ಟದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎನ್‌ಜಿಒಗಳು ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ, ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುತ್ತಿವೆ ಹಾಗೂ ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯದ ವಿರುದ್ಧ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು, ಸ್ವಯಂ ಉದ್ಯೋಗ ತರಬೇತಿ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳು ಸುಸ್ಥಿರ ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಸಮಾರೋಪ

ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣವು 21ನೇ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾಳಜಿಯಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ ಕೂಗು ಎದ್ದಿದೆ. ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಆದರೆ ಈ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಉಪಕ್ರಮಗಳು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಸಮಾಜವು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹಾಗೂ ಸಮಾಜವು ಕೂಡ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕು ಆಗ ಮಾತ್ರ ಮಹಿಳೆಯರ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಮಂಜುಳ ಮಾನಸ. (2009). *ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ.* ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.
- ಮುನಿವೆಂಕಟಪ್ಪ ವಿ. (2019). *ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ.* ಕೃತಿ ಪ್ರಕಾಶನ.
- Hiremath, S. S. (2021). *Women empowerment in the 21st century: A Sociological perspective*. Blue Diamond Publishing.
- Ghosh, A., & Sarkar, R. (2015). Women empowerment in India: a sociological perspective. *Athena – Journal of Chapra Bangaljhi Mahavidyalaya. 1(1).*
- Batliwala, S. (1994). The Meaning of Women's Empowerment: New Concepts from Action. In Sen, G.; Germain, M. and Chen, L.C. (eds.), *Population Policies Reconsidered – Health, Empowerment and Rights*. Harvard University Press.
- Khatri, D. (2016). The role of education towards women empowerment in India.*International Journal of Advanced Research*, *4*(11), 550–555. https://doi.org/10.21474/ijar01/2117